

Pārdomas par balsošanu un punktiem

Sandra Milevska

Nesen "National Public Radio" (NPR), sakarā ar ASV šobrīd notiekošajām priekšvēlēšanu politiskajām kampaņām, uzstājās specialists, kas bija izpētījis visāda veida balsošanas sistēmas, lai izanalizētu kura no tām būtu visdemokratiskākā, t.i. vistiešāk atspoguļotu balsotāju vēlmes. Viņa secinājums bija, ka visrepresentatīvākais veids ir lūgt, lai balsotāji saliek savus kandidātus patikas secībā, norādot, kurš būtu viņu pirmā izvēle, tad otrā izvēle, un tā tālāk. Tiktu ievēlēts tas, kam visvairāk pirmās vietas ierādītas un tā joprojām.

Attiecinot šo secinājumu uz LF, varētu apsvērt izmēģināt balsošanas kārtības grozījumus. Domāju, ka LF līdz šim pielietotajai punktu sistēmai ir zināmi trūkumi. Balsotāji nevēlas atšķaidīt savu ietekmi sadalot punktus pa vairākiem projektiem, lai cik tie būtu pievilcīgi un atbalstāmi. Bieži viņi izvēlas ierobežoties ar tikai diviem projektiem, tiem dodot katram pa 10 punktu, atraujot punktus citiem vēlamiem projektiem, kamēr ļoti populāri projekti iegūst nevajadzīgi daudz punktu. Un ja nu reiz balsotājs liek pusi no visiem saviem punktiem par vienu projektu, viņš parasti negrib tērēt tos pašus dārgos punktus "maziem" projektiem, kas pieprasa nelielas naudas summas. Tāpēc pēdējā laikā dominē dārgi projekti un LF piešķirumi tiek tikai nelielam pieteikto projektu skaitam, neskatoties uz arvien pieaugošu izdalāmo naudas summu..

Varētu apsvērt ieviest jaunu sistēmu, kurā balsotāji apzīmētu pieteiktos projektus kā savu pirmo, otro, utt. izvēli. Varētu sadalīt piešķiramo summu vai atņemt no sēklu naudas summas, lai radītu divas balsošanas kategorijas: lielajiem projektiem (teiksim, no \$5-10,000) un mazajiem projektiem zem \$5,000. Tādā veidā mazajiem projektiem būtu jakonkurē tikai savā starpā, un piešķirumu saņēmēju skaits stipri palielinātos. Nebūtu projektu pieteicējiem arī kārdinājums pataisīt pieprasīto naudas summu lielāku, nekā īstenībā ir vajadzīgs, tikai lai tā "nopelnītu" šos dārgos balsotāju punktus.

Lūdzam komentārus par balsošanu!

Kārļa Irbīša Piemiņas stipendija

Pateicoties Kārļa Irbīša atstātajam testamentārajam novēlējumam, Latviešu fonds piedāvā stipendiju papildstudijām rietumu valstīs speciālistiem aeronautikā, aviācijā, tehniskās zinātnēs, vai citā nozarē, ja ir izcili kandidāti. Maksimālā stipendija ir \$2,000 vienam semestrim un \$3,500 diviem vai vairāk semestriem. Stipendija tiek piešķirta katru otro vai trešo gadu.

Kandidātiem jābūt ieguvuši vismaz divu gadu universitātes izglītību un pietiekami labi jāpārvalda angļu vai cita attiecīgā valoda, kurā kandidāts papildināsies. Kandidātam jābūt uzņemtam ārzemju mācību iestādē; LF nekārto nedz uzņemšanas, nedz vīzu formalitātes. Priekšroka tiek dota kandidātiem, kas nodos savas zināšanas tālāk citiem Latvijā, un stipendiātam jābūt pēc papildstudiju beigšanas strādāt Latvijā vismaz divus gadus.

Tuvākai informācijai griezties pie Anitas Liepiņas, LF Padomes vice-priekšsēdes, P.O. Box 21131, 150 First St., Orangeville, ON L9W 4S7, Canada; tel: 519/ 938-8717; fakss: 519/ 938-8870; e-pasts: liepag@idirect.com.

LF \$2,000 piešķirums ALJA stipendijām

Latviešu fonds šī gada novembrī piešķir \$2,000 sēklas naudu Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienības (ALJA) stipendiju projektam. ALJAs stipendijas atbalsta jauniešu pašizstrādātus projektus kultūras un izglītības veicināšanai Latvijā 2000. gadā. ALJA pati piedalīsies projekta finansēšanā ar \$700 no saviem līdzekļiem.

Interesenti drīkst pieteikt savus projektus līdz 2000. g. 15. martam. Tuvāku informāciju var pieprasīt no ALJA priekšsēža Erika Šmidchena <eriks.smidchens@gte.net>.

LF Tīmekļa lapa

Latviešu fonds aicina jūs apciemot mūsu tīmekļa lapu, kur var atrast iestāšanās un projektu pieteikumu veidlapas, padomes locekļu adreses, un visas jaunākās ziņas par LF. Paldies Andrim Straumanim, kas šo lapu ir radījis! Apciemojiet mūs!

www.latviesufonds.org

Latviešu Fondam - 30!

Šogad Latviešu Fondam aprit 30 gadu. Dalībnieki svinēs šo jubileju un apmeklēs gadskārtējo pilnsapulci Nedēļas nogalē nākotnei (NNN) 4. un 5. novembrī LF dzimtenē - Kalamazū, Mičigenas pavalstī. Valdis Muižnieks, kas kopā ar Kanādas pārstāvi Voldemāru Gulēnu kārā šūpulī Latviešu Fondam, ir paredzējis vakara programmu veltītu "Šodienas situācijai Latvijā." Trīs isreferātos Ojārs Celle, Jānis Peniķis, un vēl viens lietpratējs dalīsies savos novērojumos par dzīvi Latvijā vispār un par specifiskiem politiskiem, ekonomiskiem, demogrāfiskiem, izglītības, un citiem tematiem. Sekos jautājumi ar pārrunām un saviesīgā dzīve.

Doma dibināt Latviešu Fondu radās 1968. gadā, kad ALAs paspārnē, par godu Latvijas brīvvalsts dibināšanas 50. gadadienai, ceļojoša mākslas izstāde pulcināja tautiešus un vērta vietējās sabiedrības interesi uz Latviju un latviešiem. Toreizējās vidējās paaudzes pārstāvji nolēma dot arī savu daļu šai 50. jubilejai par godu, radot kaut ko, kas būtu vienlaicīgi paliekošs un dotu finansiālu bāzi mūsu centieniem. Dibinātāji apzvanīja tautiešus, lai apstiprinātu, ka būtu

pietiekami daudz piekritēju, lai radītu vajadzīgo kritisko masu. Tajā pašā laikā viņi sāka pētīt iespējas likt pamatus ASV bezpeļņas labdarības organizācijas dibināšanai. Līdz 1970. gadam visi priekšdarbi bija paveikti, un varēja dibināt Latviešu Fondu.

Latviešu Fonda pirmie pieci gadi, pa kuru laiku Valdis Muižnieks kalpoja par priekšsēdi, iezīmēja LF visstraujākās augšanas periodu, kad caurmērā iestājās 120 dalībnieku gadā un ātri sakrājās pirmais pamatkapitāls, no kā varēja sākt dot piešķirumus. Kad finansiālā bāze bija jau sarūpēta, projekti un piešķirumi, to pieņemšana un izsekošana, ņēma priekšroku. Tagad situācija ir atkal mainījusies ar lielo pieteikumu pieplūdumu no Latvijas. LF padomes un arī visu dalībnieku uzdevums ir pacelt LF redzamību, ar to, ko tas ir veicis un nākotnē vēl veiks, starp visiem potenciāliem vēl piesaistāmajiem jaunajiem dalībniekiem -- t.i., šodienas jaunā un vidējā paaudze rietumos, kā arī nelielā bet finansiāli nodrošinātā vidus šķira Latvijā.

Daudz laimes, LF!

(Ar Valdi Muižnieku runāja Sandra Milevska)

Latviešu Fonda FY 1999 (1999-2000) Sēklas Naudas Piešķirumi

1998. g. novembra padomes sēdē atvēlēts \$75,000 (\$15,000 sēklas naudai)

		\$	750
99-01S	Intervijas Garezerā (B. Abula)		1,000
99-02S	LMA vēža slimu bērnu nodaļai (I. Kuiše)		1,000
99-03S	Africa-Baltic Conference (Vidzemes universitāte)		1,000
99-04S	Skolotāju kredītkurss mūzikas nometnē (D. Aperāne)		1,000
99-05S	Kokļu dienas 1999. g. Otavā (M. Svilāns)		1,000
99-06S	OMF Konference 2001. g. (P. Lazda)		900
99-07S	Kompozīcija klavierēm (I. Zemzaris)		600
99-08S	Daugavpils bibliotēka (V. Cirš)		1,000
99-09S	Autentisku Latgales cimdu kolekcija (E. Oļenoviča)		1,500
99-10S	Latvijas Nacionālās bibliotēkas datu bāze (A. Štrāle)		900
99-11S	Rokdarbu materiāli garīgi atpalikušiem bērniem (D. Šalme)		1,500
99-12S	Kopētājs Talsu Bērnu bibliotēkai (I. Jaunbērziņa)		850
99-13S	Latvijas rakstnieku savienības autoru vakariem (G. Jugāne)		2,000
99-14S	Disidentu vārdnīca (I. Cālītis)		

Latviešu Fonda padomes sēde, 1999. g. 6. novembrī Best Western viesnīcā, 1251 West Montgomery Ave., Rockville, Maryland

Sēdē piedalās padomes locekļi Nora Balode, Līga Gaide, Alīde Forstmane, Anita Liepiņa, Andris Straumanis un Uģis Sprūdžs, kā arī revidents Pēteris Muižnieks. Klāt arī ir jaunievēlētā padomes locekle Sandra Milevska un jaunievēlētā revidente Elisa Freimane, kā arī padomes kandidāte Sandra Robežniece-Inka.

Darba gaita

1. Sēdes atklāšana un darba gaitas pieņemšana.
2. Iepriekšējā protokola pieņemšana.
3. Ziņojumi LF pilnsapulcei:
 - A. Priekšsēdes un stipendiju fonda lietvedes ziņojums.
 - B. Ieguldījumu lietveža ziņojums.
 - C. Kasieres ziņojums.
 - D. Dalībnieku lietvedes ziņojums.
 - E. Revidenta ziņojums.
4. Balsošanas rezultāti.
5. Piešķiruma summa nākošā gada projektiem.
6. Nākošā padomes sēde un 2000. g. NNN.
7. Jaunās padomes konstruēšanās.
8. Pārrunas un ierosinājumi.
9. Sēdes slēgšana.

1. Sēdes atklāšana un darba gaitas pieņemšana.
Padomes sēdi priekšsēde Anita Liepiņa atklāj plkst. 9:40. Darba gaitu pieņem ar grozījumiem.

2. Iepriekšējā protokola pieņemšana.
No diviem piedāvātiem variantiem (priekšsēdes A. Liepiņas un sekretāra A. Straumaņa), padome bez grozījumiem pieņem A. Liepiņas sastādīto protokolu ar pielikumiem.

3. A. Priekšsēdes un stipendiju fonda lietvedes ziņojums.

a. A. Liepiņa ziņo par pateicības vēstuli no LAZDAs priekšsēža Jāņa Dimanta.

b. Pitsburgas latviešu biedrība, paliekot par LF "tūkstošnieku" un pārskaitot savu aizdevumu ziedojumos, vēlās nodot savas balsstiesības padomei. A. Liepiņa biedrībai nosūtīs vēstuli, kurā padome noraida lūgumu, jo padome nav dalībniece kā tāda un tamdēļ nedrīkst balsot.

c. A. Liepiņa ziņo, ka ir sagatavojusi informatīvo pārskatu par LF darbību, ko izdalīt pilnsapulcē. Priekšsēde pilnsapulcē arī ziņos, ka LF nebūs jāmaksā USD 1,140 soda naudu Internal Revenue Service par nokavēto nodokļu pārskatu.

B. Ieguldījumu lietveža ziņojums.

Pārskats pievienots atsevišķi (sk. 12. lpp.). Jebkurš LF dalībnieks var pieprasīt visu ziņojumu, ar siku ieguldījumu uzskaiti t.i. ar katras akcijas pirkšanas cenu un peļņu, kontaktējoties ar LF sekretāri Sandru Milevsku.

C. Kasieres ziņojums.

Skatīties nākošajā lapā kasieres Noras Balodes sagatavotos LF budžetus. (LF budžetu raksta angļiski grāmatvedības firmas vajadzībām.) Pārskatot ierosināto jauno budžetu, U. Sprūdžs iesaka atalgot L. Gaidi, kad viņa vairs nebūs padomē, kā LF darbvedi.

D. Dalībnieku lietvedes ziņojums.

Dalībnieku lietvede Alīde Forstmane ziņo, ka ar 1999. g. 6. novembri Latviešu fondam kopskaitā ir 1,122 dalībnieku. No tiem aktīvi ir 603, bet neaktīvi -- 241 (miruši - 118; anonīmi, tikai vienu reizi vai sen nemaksājuši - 123). Aizdevēju ir 663, ziedotāju -- 332. Kopš 1998. g. novembra ir 5 jauni biedri, 7 jauni tūkstošnieki, un viskopā ir 608 tūkstošnieku -- 487 aktīvi un 116 neaktīvi. Dalībnieku mītņu zemes skatīties 14. lpp.

E. Revidenta ziņojums.

Revidents Pēteris Muižnieks ziņo, ka ir pārskatījis pēdējā fiskālā gada, no 1998. g. 1. maija līdz 1999. g. 30. aprīļa, kases datus un dokumentus un ir pārliecināts, ka kasiera un ieguldījumu lietvedis ir uzticīgi pildījuši savus amatus. Viņš aizrāda, ka pilnsapulcē būs jāpiemin, ka pagājušajā gadā grāmatvedības izdevumi pārsniedza budžetu, bet ka tur ir pamatojums sakarā ar grāmatvedības firmas neparedzēto darbu izpildot valdības nodokļu formas (990 uc.). Izdevumi no Bieriņu fonda arī ir iegrāmatoti LF vispārējos izdevumos, ko kasiera izlabos. Revidents apliecina, ka ieguldījumu lietvedis ir ietaupījis daudz naudas nelietojot ieguldījumu firmas pakalpojumus, bet turoties pie t.s. pasīvās "konservatīvi bilancētās" stratēģijas, kas neprasa

biežu akciju un paju pirkšanu un pārdošanu. Revidents apsveic visus ar labi veikto darbu.

4. Balsošanas rezultāti.

Skatīties 13. lpp. Pēdējais pieņemtais projekts (Operas biļetes) saņem atlikušos \$7,600, nevis pilno pieprasīto \$10,000 summu.

5. Piešķirumu summa nākošā gada projektiem.

Pēc diskusijas, padome vienojas pilnsapulcē ierosināt paaugstināt LF piešķirumu summu uz USD 80,000, no kura USD 64,000 būtu projektiem (ar USD 10,000 maksimumu par katru projektu), bet USD 16,000 sēklas naudas pieprasījumiem.

6. Nākošā padomes sēde un 2000. g. NNN.

Padome vienojas rīkot 2000. g. Nedēļas nogali nākotnei 4.-5. novembrī Kalmazū, Mičiganā. Tas ir nozīmīgi, jo pirms 30 gadiem 1970. g. Kalmazū nodibināja Latviešu fondu. Bet nākamo padomes sēdi rīkos 2000. gadā no 5. līdz 7. maijam Čikāgā.

7. Jaunās padomes konstruēšanās.

Padomes balsošanas rezultāti rada sarežģītu situāciju padomes turpmākam sastāvam, proti,

no trim padomes kandidātiem ievēlēti S. Milevska un P. Muižnieks, bet ne S. Robežniece-Inka, kurai ir grāmatvedības zināšanas un kura varētu atvietot līdzšinējo kasieri N. Balodi. Pēc vairākiem ierosinājumiem, A. Straumanis piedāvā nolikt savu mandātu, ko arī padome pieņem. Tātad, jaunā padome ir sekojošā: U. Sprūdžs, prezidents, priekšsēdis un ieguldījumu lietvedis; A. Liepiņa, prezidenta vietniece; A. Forstmane, viceprezidente un projektu lietvede; S. Milevska, sekretāre; S. Robežniece-Inka, kasiera un dalībnieku lietvede; P. Muižnieks, reklāmas nodaļas vadītājs.

8. Pārrunas un ierosinājumi.

a. S. Milevska ierosina, lai pilnsapulcē diskutē jautājumu par LF turpmāko virzienu sakarā ar pieteikto projektu lielo slodzi. Šāds jautājums ir izskanējis dalībnieka Jura Mazuša vēstulē padomei, kā arī citu dalībnieku komentāros.

b. N. Balode ierosina LF balsošanas materiālos sadalīt projektus pa kategorijām.

9. Sēdes slēgšana.

Padomes sēdi slēdz 1999. g. 6. novembrī plkst. 14.00.

Latvian Foundation Inc. Budget	FY 1998 (5/1/98-4/30/99)		FY 1999 (5/1/99-4/30/00)
	Budget	Actual	Budget
General Income			
Initiation fees/annual dues	\$200	\$382.61	\$400
Donations (expendable)	\$300	\$4,745.00	\$600
Donations - Irbītis (Canadian \$)		\$ 27,714.47	
Investment Income			
Bank/Bond interest	\$20,000	\$33,253.66	\$30,000
Dividends	\$5,000	\$8,807.19	\$6,000
Capital gains	\$35,000	\$49,307.73	\$30,000
Total Income	\$60,500	\$124,210.66	\$67,000
Expenses			
Administrative	-	-	\$4,500
Office supplies	\$300	\$110.10	\$300
Telephone	\$300	\$65.88	\$300
Postage	\$1,500	\$1,055.05	\$1,500
Printing	\$1,500	\$1,033.20	\$3,000
Promotion	\$200	\$116.31	\$3,000
Travel/meetings	\$2,000	\$1,582.74	\$2,000
Legal/audit	\$500	\$10.00	\$500
Accounting	\$2,500	\$4,643.91	\$3,500
Investment management	\$500	\$569.37	\$500
Bank charges	\$200	\$101.14	\$200
NNN expenses	\$500	\$496.86	\$500
Total Expenses	\$10,000	\$9,784.56	\$19,800

Latviešu Fonda pilnsapulce, 1999. g. 6. novembrī Vašingtonas Latviešu ev.-lut. draudzes baznīcas telpās, 400 Hurley Ave., Rockville, Maryland

Pilnsapulcē piedalās padomes locekļi Nora Balode, Līga Gaide, Alīde Forstmane, Anita Liepiņa, Andris Straumanis un Uģis Sprūdžs, kā arī revidents Pēteris Muižnieks.

Darba gaita

1. Sapulces atklāšana.
2. Balsstiesīgo dalībnieku un pilnvarojumu konstatēšana.
3. Pārskats par LF darbības gadu:
 - a. Priekšsēdes un stipendiju fonda lietvedes ziņojums.
 - b. Dalībnieku lietvedes ziņojums.
 - c. Ieguldījumu lietveža ziņojums.
 - d. Kasieres ziņojums.
4. LF revidenta ziņojums.
5. LF padomes un revidenta vēlēšanas rezultāti.
6. Piešķirumu balsošanas rezultāti.
7. Jautājumi un ierosinājumi:
 - a. Pacelt dalībnieka naudu studentiem.
 - b. Nākamā gada piešķirumu summa.
 - c. ALJAs biedriem zemāku dalībnieka maksu.
 - d. LF aptaujas rezultāti un TILTA vēstule.
8. Pilnsapulces slēgšana.

1. Sapulces atklāšana.

Padomes sēdi priekšsēde Anita Liepiņa atklāj plkst. 16:37.

2. Balsstiesīgo dalībnieku un pilnvarojumu konstatēšana.

Balsstiesīgie dalībnieki 25. Pilnvaras, ieskaitot pašu dalībnieku balsis 177.

3. Pārskats par LF darbības gadu.

- a. Padomes priekšsēde Anita Liepiņa ziņo par pateicības vēstuli no LAZDAs priekšsēža Jāņa Dimanta.
- b. Dalībnieku lietvede Alīde Forstmane ziņo, ka LF biedri kopā ir 1,122, bet aktīvi 603. Aktīvos biedros ir tekošie maksātāji un visi tūkstošnieki, atskaitot tos, kas ir miruši. Kopš 1998. g. novembra fondam ir 5 jauni biedri, bet 7 jauni tūkstošnieki. Kopā tagad ir 608 tūkstošnieku, no

kuriem 487 ir aktīvi. Visvairāk biedru ir ASV (616), tad Kanādā (172) un Austrālijā (35). Latvijā ar 1999. g. novembri dzīvo 18 biedri. Biedri arī sastopami Vācijā, Zviedrijā, Venecuēlā, Īrijā, Jaunzēlandē un Sauda Arābijā (sk. 14. lpp.). c. Ieguldījumu lietvedis Uģis Sprūdžs ziņo par pašreizējo ieguldījumu stāvokli (sk. 12. lpp.), kā arī pastāsta mazliet par LF ieguldījumu stratēģiju. Viņš piemin, ka ja LF ieguldījumos kaut ko mainītu, tad varbūt būtu jāpārdod divas Kanādas akcijas (Cameco Corp. un Laidlaw Inc.), kas zaudē vērtību.

d. Kasiere Nora Balode ziņo par 1998. gadā (līdz 30. aprīlim) izpildīto budžetu (sk. 9. lpp.). N. Balode izskaidro neparedzēto lielo pieaugumu grāmatvedības izdevumos, minot arī, ka LF nebūs jāmaksā USD 1,140.00 soda naudu Internal Revenue Service par nokavēto nodokļu pārskatu. Par 1999. gada budžetu (sk. 9. lpp.). N. Balode skaidro, ka paredzētais pieaugums pasta, drukāšanas un publicitātes izdevumos ir saistīts ar LF reklāmas akciju. Administratīvie izdevumi arī varētu pieaugt par USD 3,000.00 sakarā ar paredzēto atalgoto darbu rudens apkārtraksta sagatavošanai, projektu kārtošanai, u.t.t. Uz dalībnieka jautājumu, kāpēc paredzētie ienākumi jaunajā budžetā ir konservatīvi zemi, U. Sprūdžs atbild, ka akciju peļņu nevar labi prognozēt.

e. Projektu lietvede Līga Gaide ziņo, ka ir ienākuši vairāki ieteikumi kā samazināt projektu skaitu balsošanai.

4. Revidenta ziņojums

Revidents Pēteris Muižnieks ziņo, ka ir pārskatījis pēdējā fiskālā gada dokumentus un ir pārliecināts, ka kasiere un ieguldījumu lietvedis ir uzticīgi pildījuši savus amatus. Muižnieks konkrēti min grāmatvedības izdevumus, skaidrojot ka pieņemot 1998. gada budžetu nebija paredzēta grāmatvedības firmas Plante & Moran darba pienākumu paplašināšana sakarā ar ASV federālās valdības nodokļu prasībām. Revidents arī atbalsta ieguldījumu lietveža "pasīvo" ieguldījumu stratēģiju. Turklāt LF padomes